

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Trithemij, Spanheimensis, Et Postea Divi Jacobi apud Herbipolim Abbatis, Viri suo aevo doctissimi. Tomus ... Annalivm Hirsavgiensivm

Opus nunquam hactenus editum, & ab Eruditis semper desideratum.
Complectens Historiam Franciae Et Germaniae, Gesta Imperatorum,
Regum ...

Trithemius, Johannes

S. Galli, 1690

Quo tempore & de quo Cœnobio primi Monachi ad Hirsaugiam in hac
secunda fundatione Comitum Adelberti venerint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38550

Legatio ad
Schaffhau-
sen mitti-
tur.

Cœnobio, sed non in omnibus integra vigeat monasticæ institutionis disciplina. Plures etenim claustrales in illo tempore monasticam institutionem corruerant, qui turpiter in via rectitudinis claudicabant. Monachi namque Fuldenſis Cœnobij, sicut & ceteri plures, à tramite regularis disciplinæ deviantes, illo intempore vix Monastico nomine digni videbantur. Erat eo tempore Monasterium Schaffhausen in Suevia noviter à comite quodam Eberhardo, patre Utonis Archiepiscopi Trevirorum, ut supra diximus, fundatum, in quo Monachi secundum Regulam S. P. N. Benedicti omnium testimonio vicinorum religiosissime conversabantur: quorum se fama laudabilis in omni terra Suevorum longè latèque diffuderat. Comes igitur Adelbertus missâ legatione ad Abbatem memorati Cœnobij, mitti sibi Monachos duodecim postulavit & Abbatem, promittens se illis omnia, quæ fuerint necessaria, provisorum. Ad cuius preces Abbas, & tota Congregatio facilem prabuerunt consentum, & habito inter se consilio, Monachos destinandos XII. statuerunt, quibus tertium decimum Fridericum nomine præficientes Abbatem, ad Hirsaugiam in Dei nomine transmisserunt.

Quo tempore & de quo Cœnobia primi Monachi ad Hirsaugiam in hac secunda fundatione Comitum Adelberti venerint.

Monaster.
S. Aurelij
iterum in-
habitatur.

Anno prænotato Dñi Nativit. MLXVI. Indictione Romanorum quartâ, die mens. Decemb. similiter IV. ab obitu Conradi Abbatis ultimi LXV. à prima verò Monasterij fundatione comitis Erlafridi anno CCXXXVIII. Fridericus Abbas cum Monachis duodecim, missus de Monasterio Solitariorum venit in Hirsaugiam ad petitiones comitum de Calba Adelberti & Wiltrudis, necdum ad plenum consummato Monasterio. Quos ut vidit devota Christi famula Wiltrudis, incredibili gaudio perfusa, Dominum in servis suis summa cum alacritate suscepit, & omnibus quæ ad eorum sustentationem videbantur necessaria, copiose dispositis, Monasterium eis astante & consentiente Adelberto comite perpetuò inhabitandum assignavit. Sed cum Fridericus Abbas & Monachi dicerent eam traditionem loci nequaquam sufficere, nisi coram Episcopo Neometensi in facie S. Matris Ecclesiæ, vocatis ad hoc idoneis testibus, ut moris est, secundum consuetudinem ordinis solenniter fuerint confirmata, non satis comiti placuit; quippe qui Monasterium in sua cupiebat habere potestate. Dissimulans tamen exteriori apparatu mentis intentionem occultam: respondit, se consummato structurarum opere facturum omnia, quæcunque ratio postularet. At verò de possessionibus, quas majores sui de Monasterio quondam rapuerant, majorem tunc partem restituit, reliquas ad tempus occupavit: nam post depositionem Friderici Abbatis, cum S. Wilhelmus in regimine Monasterij fuisset prælatus, prudentiâ serpentinâ, & simplicitate columbinâ comitis astutiam superavit, & omnimodam Cœnobij libertatem, tam ab Imperatore Heinrico quàm summo Pontifice obtinuit. Atqui posteaquam fratres in possessionem Monasterij realem fuerunt admissi, coeperunt dili-

gentissimi,

gentissimè intendere, quatenus Ecclesiam necdum perfectam cum reliquis mansionibus necessarijs potuissent quantocius consummare. Comitissa verò devotissima Wiltrudis cernens fervorem Monachorum ad operis perfectionem indefessum, & in sancta sedulitate constantiam, omnia quæ videbantur necessaria, fratribus tradidit, & de commissione mariti comitis fideliter cooperata fuit.

Quamvis autem Fratres unà cum artificibus, & ministris conducti-
tjjs Adelberti Comitis cœpto continuo instarent operi, quia tamen adhuc multa restabant construenda, non subito, sed cum tempore omnia fuerunt, per ordinem consummata: per annos namque decem continuos Adelberti Comitis Cœnobium impensis construitur, quod anno Domini-
cæ Nativitatis sexagesimo supra millesimum, sicut diximus, inchoatum, septuagesimo tandem consumatur, cujus Monasterij perfectionem Fridericus Abbas videre non potuit: quoniam sicut dicemus ante consummationem operis depositus fuit. Hujus autem foundationis consummationem, Ecclesiæ consecrationem, & liberam traditionem Monasterij in manus Abbatis hoc loco rationabiliter describere non possumus, sed omnia convenienter suo tempore designanda reservamus. Nam quidquid factum constat tempore Abbatis Wilhelmi, non videtur nobis historiæ conferendum Friderici.

De Friderico Monasterij Hirsaugiensis undecimo Abbate, qui præfuit annis duobus, mensibus 4. diebus viginti, & gestis illius temporis.

Anno itaque Dominicæ Nativitatis præscripto, MLXVI. Monachis duodecim de Monasterio Solitariorum, quod vulgariter Einsidel nominatur, in Hirsaugiam venientibus, Fridericus natione Suevus, communi electione Abbas in ordine Pastorum hujus Cœnobij undecimus Prælatus est, & præfuit annis duobus, mensibus quatuor, diebus viginti, ordinatus in die S. Thomæ Apostoli ab Einhardo Spirensis Ecclesiæ Pontifice. Nos autem annos regiminis sui computamus à die introitus in Hirsaugiam, qui contigit anno præscripto in festo D. Barbaræ Virg. & Mart. 4. videlicet die mensis Decembr. anno Abbatie vacantis post obitum Conradi Abbatis decimi LXV. mense 3. & die 14. Fuit autem Fridericus iste Abbas, sicut diximus, natione Suevus, parentibus ingenuis, & antiquâ familiâ ortus, qui puer ad litteras positus, cum ætate profecit non mediocriter in studio scripturarum, postea verò quàm sapere, & intelligere aliquantum cœpit, se totâ mentis intentione convertit ad Dominum, cupiens & mundum cum suis vanitatibus contemnere, & Deo puro semper corde in Monasterio servire. Vnde præventus Spiritus sancti gratiâ de consensu parentum ad Monasterium Solitariorum, ubi tunc magna vigebat Monachorum Religio, proficiscitur, & præmissâ petitione solemnî consuetâ, Monachorum Collegio sociatur. Monachus autem factus, omne tempus lectioni, meditationi, orationi, cæterisque Monasticæ disciplinæ exercitijs distribuit, & sine querela conversatus, nulli unquam molestus, vel onerosus fuit. Studio namque spiritalium

Fridericus
Abbas sancti
Aurelij
XI.

Fridericus
Abbas, natione
Suevus.